

MOSTARLI ZİYÂÎ VE ŞİİRLERİNDEKİ ORİJİNAL SÖYLEYİŞLER

Müberra GÜRGENDERELİ

Trakya Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Edirne / Türkiye

Anahtar Kelimeler: Mostarlı Ziyâî, Divan Şiiri, Orijinal Söyleyişler.

ÖZET

XVI. yüzyılda yaşamış olan Mostarlı Hasan Ziyâî Boşnakların en eski divan şairlerindedir. Divan şairleri yüzyıllar boyunca yeni ve orijinal sözler bulma gayreti göstermişlerdir. Ziyâî’de de bu gayret açıkça görülmektedir. O, şiirlerinin kendisinden önce yazılan şiirlerden daha orijinal olduğunu iddia eder. Kasidelerinde de alışılmış kaside tarzının dışına çıkan şair, süslü ifade ve abartılı övgülerden uzak durmuş, divan şiiri geleneği içinde görülmeyen tasvirler yapmıştır. “Hane-i Vîrâne, Sengistân ve Şitâiyye” kasideleri hem şekil hem de içerik olarak klasik kasidelerden farklıdır. Bu kasideler daha çok realist, sembolik ve mizahi anlayışla yazılmış şiirlerdir. Ziyâî, bazen kendisi bazen de çevresiyle ince ince alay eder. Ziyâî, divan edebiyatında örneğine az rastlanan “Hasb-i Hâl” tarzı bir kaside de yazmıştır. Ziyâî’nin alışılmışın dışına çıkma gayretiyle yazdığı bu şiirler onun klasik edebiyata yeni bir soluk getirme çabasının bir sonucudur. Bildiride Mostarlı Ziyâî hakkında bilgi verilmiş ve divan şiirine getirmeye çalıştığı yeni söyleyişler ele alınmıştır.